

Contemporary anthropology

Course description sheet

Basic information

Field of study Sociology	Didactic cycle 2025/2026	
Major Innovations and modeling of social change	Course code HSOCIIS.II1.15464.25	
Organisational unit Faculty of Humanities	Lecture languages Polish	
Study level Second-cycle studies	Mandatoriness Obligatory	
Form of study Full-time studies	Block General Modules	
Profile General academic	Course related to scientific research Yes	
Course coordinator	Katarzyna Leszczyńska	
Lecturer	Katarzyna Leszczyńska	
Period Semester 1	Method of verification of the learning outcomes Exam	Number of ECTS credits 3
	Activities and hours Lectures: 30	

Goals

C1	Celem kursu jest przedstawienie nowych nurtów w antropologii społeczno-kulturowej, teorii i ram heurystycznych.
C2	Celem kursu jest omówienie głównych epistemologicznych i metodologicznych założeń antropologii współczesnej.
C3	Celem kursu jest rekonstrukcja myśli krytycznej wobec klasycznej antropologii.

Course's learning outcomes

Code	Outcomes in terms of	Learning outcomes prescribed to a field of study	Methods of verification
Knowledge - Student knows and understands:			
W1	Ma poszerzoną wiedzę normach konstytuujących i regulujących wzory kulturowe i instytucje społeczne, potrafi zinterpretować ich źródła i wpływ na ludzkie zachowanie.	SOC2A_W05	Examination
W2	Zna zależności między kształtowaniem się teorii /idei antropologicznych a zmianami zachodzącymi w społeczeństwie i kulturze.	SOC2A_W08	Activity during classes
W3	Ma poszerzoną wiedzę z zakresu współczesnej antropologii kulturowej i o relacjach między nią a innymi naukami społecznymi i humanistycznymi.	SOC2A_W02	Examination
W4	Zna i potrafi wyjaśnić przemiany zachodzące we współczesnej Polsce w wymiarze kulturowym.	SOC2A_W14	Examination
W5	Ma poszerzoną wiedzę z zakresu współczesnej antropologii kulturowej i o relacjach między nią a innymi naukami społecznymi i humanistycznymi.	SOC2A_W03	Presentation
Skills - Student can:			
U1	Poprawnie stosuje specjalistyczną terminologię z zakresu antropologii kulturowej i pokrewnych nauk społecznych i humanistycznych.	SOC2A_U01	Examination
U2	Przygotowuje zaawansowane prezentacje ustne w języku polskim dobierając odpowiednie strategie argumentacyjne i formułuje odpowiedzi na krytykę tych argumentów.	SOC2A_U11	Presentation
U3	Zna zakres posiadanej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się, rozwoju zawodowego i poszerzania wiedzy ogólnej.	SOC2A_U14	Examination
Social competences - Student is ready to:			
K1	Jest przygotowany do otwartego uczestnictwa w dyskusji, wyrażania i przyjmowania uwag krytycznych.	SOC2A_K03	Activity during classes, Examination, Scientific paper, Presentation
K2	Docenia wartość własnej kultury i wagę innych kultur.	SOC2A_K06	Presentation

Student workload

Activity form	Average amount of hours* needed to complete each activity form
Lectures	30
Realization of independently performed tasks	28
Examination or final test/colloquium	2
Contact hours	5

Preparation of project, presentation, essay, report	14
Student workload	Hours 79
Workload involving teacher	Hours 30

* hour means 45 minutes

Program content

Extended information/Additional elements

Teaching methods and techniques :

Lectures, Discussion, E-learning

Activities	Methods of verification	Credit conditions
Lectures	Activity during classes, Examination, Scientific paper, Presentation	Egzamin, prezentacja

Rules of participation in given classes, indicating whether student presence at the lecture is obligatory

Lectures: Studenci uczestniczą w zajęciach poznając kolejne treści nauczania zgodnie z sylabusem przedmiotu. Studenci winni na bieżąco zadawać pytania i wyjaśniać wątpliwości. Rejestracja audiowizualna wykładu wymaga zgody prowadzącego.

Literature

Obligatory

1. Buchowski, Michał (red.). 1999. AMERYKAŃSKA ANTROPOLOGIA POSTMODERNISTYCZNA. Warszawa: Instytut Kultury.
2. Burszta, Wojciech i Krzysztof Piątkowski. 1994. O CZYM OPOWIADA ANTROPOLOGICZNA OPOWIEŚĆ. Warszawa: Instytut Kultury.
3. Kempny, Marian. 1994. ANTROPOLOGIA BEZ DOGMATÓW — TEORIA SPOŁECZNA BEZ ILUZJI. Warszawa: IFIS PAN.
4. Alexander, Jeffrey C. 2010. „Nowoczesność, antynowoczesność, ponowoczesność i neo-nowoczesność. Jak intelektualiści wyjaśniają ‘nasze czasy’”, w: Jeffrey C. Alexander, ZNACZENIA SPOŁECZNE. STUDIA Z SOCJOLOGII KULTUROWEJ, Kraków: ZW NOMOS,
5. Anderson, Leon. 2014. „Autografia analityczna”, PRZEGLĄD SOCJOLOGII JAKOŚCIOWEJ X 3, s. 144-166.
6. Bachman-Medick, Doris. 2012. CULTURAL TURNS. Warszawa: Oficyna Naukowa.
7. Benedyktowicz, Zbigniew. 2016. ELEMENTARZ TOŻSAMOŚCI. ANTROPOLOGIA WSPÓŁCZESNOŚCI – ANTROPOLOGIA KONTEKSTOWA. Wołowiec: Wydawnictwo Czarne.
8. Bhabba, Homi K. 2010. MIEJSCA KULTURY, Kraków: WUJ (Rozdział 2. „Dociekanie tożsamości: Franz Fanon i postkolonialna prerogatywa”, s. 27-56).
9. Bielecka-Prus Joanna. 2014. „Po co nam autoetnografia? Krytyczna analiza autoetnografii
10. Biernacka, Maja. 2012. HISZPANIA WIELOKULTUROWA. PROBLEMY Z ODMIENNOŚCIĄ.
11. Bińczyk Ewa. 2018. EPOKA CZŁOWIEKA. RETORYKA I MARAZM ANTROPOCENU. Warszawa: WN PWN.
12. Bishop, Russell. 2009. „Kaupapa Maori. Przewyciężyć neokolonializm w badaniach społecznych”, w: METODY BADAŃ JAKOŚCIOWYCH, t. 1, s. 167-205.
13. Bock-Cote, Matthieu. 2017. MULTIKULTURALIZM JAKO RELIGIA POLITYCZNA. Warszawa:
14. Buchowski, Michał i Marian Kempny. 1999. „Czy istnieje antropologia postmodernistyczna?”, w: Buchowski (red.) 1999, s. 9-28.
15. Burszta, Wojciech J., 2009, OD MOWY MAGICZNEJ DO SZUMÓW POPKULTURY, Warszawa: Academica.
16. ----, Piotr Jezierski i Michał Rauszer (red.). 2016. ZWODNICZE IMAGINARIUM. ANTROPOLOGIA NEOLIBERALIZMU. Gdańsk: Katedra.
17. Castoriadis, Cornelius. 2009. „Epoka uogólnionego konformizmu”, w: KRYTYKA POLITYCZNA 16/17, s. 241-250.
18. Clifford, James. 1997. „O etnograficznej autokracji: Conrad i Malinowski”
19. Clifford J. 1999. „O autorytecie etnograficznym”, w: Buchowski (red.) 1999, s. 123-159, też
20. Clifford J. 2000. KŁOPOTY Z KULTURĄ. Warszawa: KR.
21. Clifford J. 2004. „Praktyki przestrzenne: badania terenowe, podróże praktyki dyscyplinujące w antropologii”, w: Kempny i Nowicka (red.) 2004, s. 139-179.
22. Deleuze, Gilles i Felix Guattari. 1988. “Kłacz”, w: COLLOQUIA COMMUNIA 1-3 (36-38),
23. Denshire, Sally. 2014. „On auto-ethnography”. CURRENT SOCIOLOGY DOI: 10.1177/0011392114533339.
24. Denzin, Norman K. i Yvonna S. Lincoln (red.). 2009. METODY BADAŃ JAKOŚCIOWYCH, Warszawa: WN PWN.
25. Domańska, Ewa. 2008. „Badania postkolonialne”, w: Leela Gandhi, TEORIA POSTKOLONIALNA. Poznań: Wydawnictwo Poznańskie, s. 157-165.
26. Eagleton, Terry. 2009. Moralność. W świecie zmierzchu teorii, w: KRYTYKA POLITYCZNA 16/17, s. 214-231.
27. Fine, Gary Alan. 2010. „Dziesięć kłamstw etnografii – dylematy etyczne w terenie”, w:
28. Katarzyna Kaniowska i Noemi Modnicka (red.), ETYCZNE PROBLEMY BADAŃ ANTROPOLOGICZNYCH, Wrocław-Łódź: PTL, s. 87-112.

29. Gandhi, Leela. 2008. TEORIA POSTKOLONIALNA. Poznań: Wydawnictwo Poznańskie.
30. Geertz, Clifford. 1999. „Anty anty-relatywizm”, w: Buchowski (red.) 1999, s. 38-63.
31. Geertz, Clifford. 2000. DZIEŁO I ŻYCIE. Warszawa: KR.
32. Geertz, Clifford. 2003. ZASTANE ŚWIATŁO. ANTROPOLOGICZNE REFLEKSJE NA TEMATY FILOZOFICZNE. Kraków: Universitas.
33. Geertz, Clifford. 2003a. „Myślenie jako działanie moralne: etyczny wymiar antropologicznych badań terenowych w nowo powstałych państwach”, w: Wolska i Brocki 2003
34. Geertz, Clifford. 2003b. „Opis gęsty - w stronę interpretatywnej teorii kultury”, w: Kempny i Nowicka
35. Geertz, Clifford.. 2005. INTERPRETACJA KULTUR. WYBRANE ESEJE. Kraków: WUJ.
36. Geertz, Clifford. 2005a. WIEDZA LOKALNA. DALsze ESEJE Z ZAKRESU ANTROPOLOGII
37. Geertz, Clifford. 2006. NEGARA. PAŃSTWO-TEATR NA BALI W XIX WIEKU. Kraków: WUJ.
38. Geertz, Clifford. . 2010. PO FAKCIE. DWA KRAJE, CZTERY DEKADY, JEDEN ANTROPOLOG. Kraków:
39. Gellner, Ernest. 1997. POSTMODERNIZM, ROZUM I RELIGIA. Warszawa: PIW.
40. Jameson, Frederic. 2009. „Mapowanie poznawcze”, w: KRYTYKA POLITYCZNA 16/17
41. Brodzki (red.), CLIFFORD GEERTZ. LOKALNA LEKTURA, Kraków: WUJ
42. Kowalski, Michał W. 2015. ANTROPOLOGIA NA WOJNIE. O „BRUDNEJ” UŻYTECZNOŚCI NAUK SPOŁECZNYCH. Warszawa: WUW.
43. Krawczyk-Wasilewska, Violetta. 2016. E-FOLKOR W DOBIE KULTURY DIGITALNEJ.
44. SZKICE I STUDIA. Łódź: Wydawnictwo UŁ.
45. Loomba Ania. 2011. KOLONIALIZM / POSTKOLONIALIZM. Poznań: Wydawnictwo
46. Lubaś, Marcin. 2003. ROZUM I ETNOGRAFIA. PRZYCZYSEK DO KRYTYKI ANTROPOLOGII, Nomos, Krakow.
47. Pool, Robert. 1999. „Etnografia postmodernistyczna?”, w: Buchowski (red.) 1999
48. Rabinow Paul. 1999. „Wyobrażenia są faktami społecznymi”, w: Buchowski (red.) 1999,
49. Spivak, Gayatri Chakravorty. 2011. STRATEGIE POSTKOLONIALNE. Warszawa: Wydawnictwo Krytyki Politycznej.
50. Tyler, Stephen A. 1999. „Przed-się-wzięcie postmodernistyczne”, w: Buchowski (red.) 1999, s. 67-87.
51. Wolska, Dorota i Marcin Brocki (red.). 2003. CLIFFORD GEERTZ. LOKALNA LEKTURA. Kraków: WUJ.
52. Wyka, Anna. 1993. BADACZ SPOŁECZNY WOBEC DOŚWIADCZENIA. Warszawa: IFiS PAN.

Optional

1. Young, Robert J.C. 2012. POSTKOLONIALIZM. Wprowadzenie. Kraków: WUJ.

Scientific research and publications

Publications

1. Publikacje pod adresem
2. <https://bpp.agh.edu.pl/autor/leszczynska-katarzyna-05311>

Learning outcomes prescribed to a field of study

Code	Content
SOC2A_K03	Jest przygotowany do otwartego uczestnictwa w dyskusji, wyrażania i przyjmowania uwag krytycznych.
SOC2A_K06	Docenia wartość własnej kultury i wagę innych kultur.
SOC2A_U01	Poprawnie stosuje specjalistyczną terminologię z zakresu socjologii i pokrewnych nauk społecznych i humanistycznych.
SOC2A_U11	Przygotowuje zaawansowane prezentacje ustne w języku polskim i w języku angielskim (na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego) dobierając odpowiednie strategie argumentacyjne i formułuje odpowiedzi na krytykę tych argumentów.
SOC2A_U14	Zna zakres posiadanej wiedzy i umiejętności. Planuje i podejmuje działania polegające na doksztalcaniu się i dbaniu o rozwój zawodowy oraz ukierunkowuje innych w tym zakresie.
SOC2A_W02	Ma poszerzoną wiedzę o naukach społecznych i humanistycznych oraz relacjach między nimi (ekonomia, filozofia, politologia, antropologia).
SOC2A_W03	Zna klasyczne i nowoczesne koncepcje teoretyczne w socjologii, zna różnice pomiędzy paradygmatami analizy społecznej.
SOC2A_W05	Ma poszerzoną wiedzę o normach konstytuujących i regulujących struktury i instytucje społeczne, potrafi zinterpretować ich źródła i wpływ na ludzkie zachowania.
SOC2A_W08	Zna zależności między kształtowaniem się teorii/idei socjologicznych a zmianami zachodzącymi w społeczeństwie i kulturze.
SOC2A_W14	Zna i potrafi wyjaśnić przemiany zachodzące we współczesnej Polsce w wymiarach społecznym, politycznym, kulturowym i ekonomicznym oraz na poziomie zaawansowanym zna zasady tworzenia i rozwoju różnych form przedsiębiorczości.